

NORUL ÎN RUPERE POEME

Sergiu Ștefănescu

TEXT

archives équivalences
poèmes
2003

ORIGINAL EDITION:

- SERGIU ȘTEFĂNESCU **Norul în rupere**
- UNIVERS, Bucharest 1999 [*prima verba*]

(REVISED) EDITION: ADRIAN REZUŞ (ed.)

© 2003 SERGIU ȘTEFĂNESCU (Stuttgart, Germany) [TEXT]

© 2003 ÉQUIVALENCES [PDFLATEX – HYPERSCREEN]

This electronic edition is a **non-profit** publication
produced by PDFTEX 14.H &
created by LATEX 2_ε with HYPERREF & HYPERSCREEN

PDFTEX14.H © 2001 HÀN THÉ THÀNH

LATEX 2_ε © 1993–2001 THE LATEX3 PROJECT TEAM *et al.*

HYPERREF © 1995–2001 SEBASTIAN RAHTZ

HYPERSCREEN © 2001–2002 ADRIAN REZUŞ [based on PDFSCREEN]

PDFSCREEN © 1999–2001 C. V. RADHAKRISHNAN

TYPESET BY ROMANIANTEX © 1994–2001 ADRIAN REZUŞ

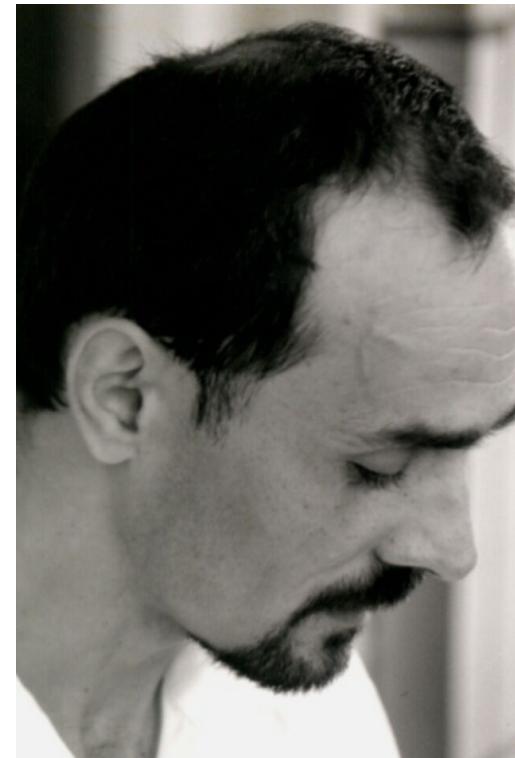
PRINTED IN THE NETHERLANDS – AUGUST 20, 2001

REVISED REPRINT – JULY 13, 2003

Sergiu Ștefănescu
NORUL ÎN RUPERE
poeme

Univers
Bucharest
1999

eos

pe vremuri te făceam să crezi
că poți chema oricând răsăritul

nu trebuia decât să-ți freci privirea de orizont
până când aerul izbucnea
în flăcări

între timp minciunile mele
au cuprins și partea nevăzută a lucrurilor

catapulta

cuvintele duc mai departe facerea lumii
iar dacă lumea a fost făcută din nimic
atunci cuvintele sunt nume ale nimicului
paranteze la stânga și la dreapta tăcerii
fragmente ale unei mișcări oprite
la înțelesul lipsei oricărui capăt

toate încap într-o paranteză
de vreme ce nimic din ce este
nu se poate rupe de faptul că este
decât cu prețul unui alt a fi
ca într-o schimbare a măștilor

toate încap în același cuvânt
indiferent dacă sunt calde și în mișcare
sau reci fixe și neștiutoare de sine – și chiar el
care are atâtea litere
este de necitit

madame bovary c'est moi – iată
o formă de aşteptare. și cum aşteptă
o nouă facere din nimic, timpul
desenează paranteze pe apă. o catapultă
rotindu-se-n gol. cercuri
la stânga și la dreapta tăcerii

lui ezra pound

imaginea este
amintirea
inexistentului

jazz

1

duminică seara în café la ora deschiderii
manechine în negru așează sticle la rând pe tejghea
conversând în surdină

toate acele mici animale de sunet
râsete care vin din tăcere și se întorc în tăcere
clinchetul rușinat al paharelor
un fir de apă aproape departe aproape departe

și muzica-n aer. ca un parfum plutind
numai în memoria ta

așa începe. voci noi se scutură
de zăpada străzii la ușă
singurătatea voastră pe bere și jazz
spune unul

dar ţie
îţi scapă întregul. sunetul
apropierii cuvintelor. mareea absenţei. tot ce te neagă
te adaugă la cele ce sunt

2

până la marginea rândului
şi de la capăt

ca şi cum aici ar fi
plapuma caldă
iar dincolo întunericul
populat de primejdii

exil în uitare: cum
somnul tăcerii naşte cuvinte

cum dincolo
un somn fără capăt

3

gestul infinit de a prinde apoi
senzaţia infinită de gol

amintirea, o altă prezență
iarna statică în care întârzii

dacă mi-ar înflori mâna în mângâiere
flori de gheătă aş intinde spre tine
tu cea albă fără fisură de neatins

o linie tremurătoare deasupra ierbii
oricum prea puțin în peisajul învins de zăpadă

4

scrii în cartea de apă. aștepți
să se lase înghețul

5

ce spune saxofonul are înțeles
în spațiul nelocuit dintre cuvinte
când toate vocile sunt o singură voce

poate că există ceva mai dureros decât
eliberarea de orice durere

dar nu și-l poate imagina. se întreabă acum
câtă vinovăție intră în iertarea de sine

haina ghemuită pe scaun
der brief an den vater peste care a plâns

țigara lent consumată pe marginea mesei
semnul pătrunderii-n lemn

6

apele se deschid ca un fermoar
dezvelind coapsa pământului. încet se conturează
țărmul și marea munții și câmpurile. zidul cerului
acoperit de ierburi și alge. un cadavru umflat între alge
acolo

unde scade lumina. acolo
la început unde
perechi dansează, doi pași de la apă înspre pământ
un pas de la pământ înspre aer. și focul, acolo

lumini incendiind malul, atât de multe încât
nu le poți număra. orice contur

este o formă a golului. cum se scrie
absența în lucruri, de la primul

până la ultimul, în fiecare

s-a stins o lumină

în fiecare

7

spre zori la ora închiderii
printre corpuri părăsite de muzică

mucuri de țigără
în ochiuri de apă

lângă nota de plată singurătatea. cum ieși în stradă
pașii tăi încep să scrie un text fără tine

atâta alb încât a nu pierde
ar fi o pedeapsă

zbor

și cum treci deasupra albelor
spinări ale norilor

și cum plutești în lumină peste
staful norilor

vezi deodată
într-o fântână piezișă
pământul care îți poartă

aerul

dionysos, al doilea

între râsul nemuritor
din oglinda copilăriei

și acest *ergo sum*
spus în șoaptă

timpul este tăișul
care desparte nefapta de faptă

textul spălat

pete negre pe textul memoriei
ți-ai uitat numele locul înțelesul începutului și sfârșitului

foșnetul ierbii a magnetizat norii. deasupra apei
stropii de ploaie trasează cercuri concentrice

poate că ești o invenție a ploii. jos gurile peștilor
formează rotundul numelui. dar nu-l poți citi

iarba arsă a verii, un text spălat
mereu altul în mereu altă zi

alegerea

To be conscious is not to be in time.

T. S. Eliot, *Burnt Norton*

te trezești din noapte și vezi
te-ai trezit într-o noapte mai mare

zâmbitor la ușă prietenul
abia întors din sudul oglinzi

iată darul acum: insomnia cu iz de cannabis
și consistența unui mecanism de pendul

intră, spui, dar roata dințată
te-a aruncat deja într-o altă secundă

aici e alegerea, spune, între timpul gândit
și timpul ca vis și ca undă

rugăciunea

vibrația strunelor

atinse cu privirea

ascultate, culorile
se prelung dintr rame
tăcute

nu te rugă în cuvinte
se împlinesc doar cele neștiute

requiem pentru copilăria timpului

1

m-am întrebat dacă timpul este cel care a obosit
sau eu însuși

dar ce este timpul. afară noi peisaje
copii în indigo ale unor peisaje mai vechi, ele însele
copii. strigătul înăuntru
un sunet oprit la mijlocul scalei
între revoltă și resemnare. cartea
cu litere șterse pe genunchi și capul întors
de la fereastra vagonului. ochii închiși. spațiul
golit de obiecte. ai timp, îți spui. cât despre timp
el poate începe oriunde

2

între locul plecării și locul sosirii
un fel de mișcare. o trecere. nici timp nici spațiu nici gând
chiar dacă ai coborî la mijlocul drumului: între locul plecării
și locul sosirii începe doar trecerea. dar nu și
întinderea ei. nu există decât un acolo și un aici. iar între
ele
nici timp nici spațiu nici gând. numai
început și sfârșit, lipite unul de altul
ca fețele drahmei

m-am întrebat dacă timpul a obosit sau dacă nu cumva
de la mijlocul vieții încolo
a fi în timp nu mai este decât
o întrebare în marginea timpului. a fi în timp, spun. dar
ce este
timpul, când între locul plecării și locul sosirii nu începe
nici vârful de ac al secundei care îți trebuie
ca să spui eu. aici sau
acolo, călător sau
copil

un copil măsurând întinderea verii

3

în partea amintirilor deja trăite
chipurile sunt mai multe decât
în partea amintirilor netrăite

aici echilibrul se joacă
între început și sfârșit între
locul de unde ai plecat
și locul unde te afli. nici trecut
și nici viitor

o evanghelie a neîndurării, îți spui, o mântuire
fără mântuitor și fără cel mântuit. cuvinte la început, la
urmă
cuvinte. peisaje de cuvinte afară. tăcerea aici. restul a fost

reșița

același răsărit după deal
față cu riduri de litere

toba soarelui în rotire
ecoul umbrelor alungit

copilăria, o coroană în flăcări
deasupra tâmpelor de grafit

la capătul visului

visul te atinge cu mâini albe
cu după-amieze de vară, în plină lumină
cu o ușă deschisă
și perdele în vânt

dacă totul e vis

poate la capătul visului
începe realul

imagine

ca o greșeală de ortografie
pasărea ucisă pe țărm

ca o mâna schilodită

ca un gest amânat

ca un cuvânt despărțit
în mijlocul rândului

ursitoarea

vei fi

mi-a spus

aplecându-se peste leagăn

vei spune eu

vei trăda

vei iubi

numai cine este

mi-a spus

arătându-mi semnul

are dreptul de a nu fi

uneori, iarna

sunetul primei zăpezi este poate
foșnetul pașilor ei pe covoare

când sub fereastră păsările
întind cerul rămas de la o creangă la alta

uneori, iarna
golul pare un vis al singurătății

spectru

cuvintele răspândesc umbre
în atingere cu lumina

din tine

a fi

și timpul – semnătură în alb
uitată în sertarul memoriei

verbul amnezic
un *sunt* fără rost

nimic nu se adaugă
nimic nu se pierde

mereu va fi
ceea ce a și fost

dans eleat

un singur frig peste toate
balerina întoarsă cu cheia
pas cu pas pas cu pas
spre jumătate inima lucrurilor

aici devine vizibilă
curbura timpului jur-împrejur
ceea ce numeai cer
era o scurgere amețitoare-n afară

nu întoarce capul
dacă îți auzi strigat numele
numele nu poate străbate
timpul dintre două mișcări

o mâna oprită în aer
prin cercul deschis, frigul caută inima lucrurilor
strigi, dar strigătul încrmenescă
înainte de jumătate

clepsidra

în ochii tăi văd valuri
preschimbându-se-n dune

catarge pe nisip am visat

durează doar clipa

clipa a și plecat

din afară

de unde începe
și unde sfârșește
lumina amiezii
de-acum

voi ști – lumină fiind
cu ochii în scrum

fereastră

pasărea ucisă pe țărm: o balanță
la stânga cer
la dreapta mare

tristețea e-n tine: între apă și cer
o singură, albastră împăcare

vara cuvintelor

1

flori galbene de întuneric
răsar în singurătate când
chipul tatălui vine-n fereastră
și stai în scaun privind
cu privirea întoarsă spre cel
care privește

încet se apropiе umbrele
dar nu aprinzi lampa nu te îndrepți
spre masa de scris nu pui
zăvorul la ușă: duci
palmele la ochi apeși
tot mai tare

flori galbene
în beznă-nfloresc

2

gândul că nu vei mai fi, gură
aflată la o distanță egală mereu
de mereu același cuvânt

diamant
pe jumătate mâncat de furnici
ca un măr putred

este imaginea gând? este rotirea bruscă
a ochiului în orbită
un fel de gândire?

e vară. dinspre livadă sunetul surd
al căderii merelor coapte
în iarba

3

există o continuitate în lucruri
câmpul de floarea-soarelui prelungește absența
copilul din colț stă înaintea însingurării: ceafa
pe jumătate arsă de soare, brațele subțiri atârnând

cum își sprijină fruntea de zid, o vreme

îi mai tresar umerii

nici nu și-a lepădat pantoful din piciorul stâng

să nu-l ții prea mult pedepsit, spune tata în șoaptă

dear father, ți-am spus vreodată
că am știut? în colțul mesei
turta de floarea-soarelui, uscată

semințe-mprăștiate pe jos

4

și lumina, fruct al verii scurs pe trup
când plouă peste câmpuri și peste oraș

ferestre arzând când în urmă
încăperile copilăriei se resorb
în noaptea amnezică

ei spun cuvinte. nu le distingi
chiar dacă știi: mai ales în încăperile joase
viitorul este posibil

viitorul acum. scrisori netăiate

5

pe masă. afară ploaia
cheamă culegătorii. dar cine culege? ascultă cântecul
nebunei
urmând
licărirea
liniilor
de tramvai

de ce
părăsind închisoarea în vis
te întorci la capătul visului
în exact aceeași celulă?

iată, când săbii de lumină rup întunericul
sângele se adună în colțuri speriat
și poate că sângele este chiar umbra
și iată, când întrebi de ramura de măslin
cuvanită celui întors
umbra îți spune că nu există plecare

și iată, orbit de cele văzute
duci palma la ochi
și o negură caldă îți se prelinge pe degete

6

am aflat că viața e timp când brazda din frunte
la început o presimțire din oglinzi
mi-a devenit la fel de neînțeles
ca *matei* 21, 19

mi s-a dat numele unui om ce murise
steag peste moarte, ai spune

și totuși masca însângerată
și cuțitul plugului înfipt în frunte
și numele citit în oglindă
și rodiul uscat

7

cuvinte despică tăcerea
și cristalele ei se-mprăștie țipând
și mult mai târziu planează lent așezându-se
într-o ordine nouă: ca o apă tulburată
întru limpezire

și nimic nu se pierde: tăcerea întreagă mereu
în mereu alte forme. acolo jos întrelesul
inspirând expirând. sfârșit de vară aici. pietre
despică apa

duminică

piața pustie
vântul printre tarabe
fâșii de ziare
apa încrețită a bălților
tremurători plopii
cântecul cișmelei stricate
vrabia moartă
încremenire a frigului
nori coborând
turle
înfipte în vânt
acolo, sus
al doilea pământ

norul în rupere

skótos hýles kai mè ón
Plotin

moi forme de fum
zvârcolindu-se lent
dinăuntru

tremolo înghețat
fluidă stază

în creștere – a c e l t i v aurit
când norul, în rupere
devine rază

zarul

viața rămâne
la mereu aceeași distanță de tine

un cuvânt
o presimțită vorbire

un zar care nu se oprește
nicicând din rostogolire

pergament

undeva
într-o clipă a lumii
tigrul se stinge sub pleoapa
gazelei săngerânde

partea de biruință
a celor mute și blânde

spiritul ceaiului

în camera goală
aplecat peste bolul de ceai

camera goală

un chip oglindit
ca în vis

numai spiritul ceaiului
spre noi încăperi

treaptă cu treaptă
anamnesis

depre substanță

sigurătatea se strecoară în lucruri
ea vine dinspre marginea din afără
și se strecoară în lucruri

cine este mai singur decât cel care
privind pe fereastră
vede ochii nopții privindu-l

conversația se încheie
ora de dragoste ia sfârșit
întorci capul și brusc înțelegi
că substanța lucrurilor este sigurătatea

că singura prezență este lumina: un vechi prieten
care vine și pleacă după legile visului

notes

să nu despart lumina în lumină
și vederea ei

să nu uit să nu uit ce semne mi-au lăsat păsările mării
pe când eram o plajă de nisip, spre dimineață

6 ianuarie

negru mustind

sub cazma: g l o d

lemn. bulgări de-a dura

nu frica. un cuvânt

îți încleiaază palmele și gura

de neînțeles

se spune că după moarte nu mai știi cine ești
că fără gânduri te afunzi într-un fel de bezna
sau într-un fel de lumină
în ceva care este uitare și-atât

nimic nu-ți poate da certitudinea că ai murit
sau iluzia că încă exiști

pentru că nici chiar împrejurarea propriei morți
nu ți-o mai poți aminti
moartea e totuși o trecere lină
dinspre memorie într-o uitare care îi seamănă
până la cel mai mic amănunt

și iată ceilalți vin și văd că tu ai murit
dar nu-ți pot vorbi despre ceea ce văd
și despre ceea ce înțeleg

sau ar putea, dar tu
nu-i mai poți auzi și-nțelege

iar dacă toate sunt aşa cum se spune
(şi se pare că sunt)

atunci niciodată n-ai şti dacă mai eşti
sau deja ai murit

dacă nu s-ar întrupa uneori în partea celor vii
numai în partea celor vii
întâmplarea fugară şi de neînţeles
a bucuriei

logos

cum
coborâtă în mare
luna împinge apele
spre grind

coborât în aer, cuvântul
inundă nefiindul cu forme
și cu fiind

spre somn

acum luna
fosforizează copacii

smocuri de iarbă cutremurate
ochi de păsări, rotunzi

greu întunericul
ca pleoapele sub care

copil, te ascunzi

umbra singurătății

singurătatea se mișcă o dată cu tine
și stă o dată cu tine
numai când adormi se așează la capul patului tău
și cu ochii deschiși așteaptă să fie din nou dimineață
să o luati de la capăt

pleoapele ei nu se închid niciodată
e singurul gest în care nu te poate urma ca o umbră
sau ca o reflectare în apă

în schimb când adormi se aşează cuminte la capul patului tău
se aşează la capul patului tău și așteaptă să fie din nou dimineată

altstadt

uşa cafenelei
întredeschisă

laşi trotuarul şi te ascunzi
în lumina fluorescentă

cafea fără zahăr
oraşul, placentă

republica 515d

cauza faptului că
în unele dimineți
umbra aruncată de trandafir
pare mai reală
decât trandafirul
nu ar trebui căutată
în proprietățile trandafirului
sau îն însușirile umbrei
ci îн calitatea luminii
de a provoca îн privitor
iluzia că există două naturi
acolo unde nu există decât o singură natură
continuă luminoasă și egală deopotrivă
cu privitorul și cu ceea ce este privit

rânduri din cartea albă

1

cred
pentru că pot să cred
că tot ce este este
fără întoarcere

2

timpul albului oprit
în frigul unui înțeles oricum oarecare
o cruciadă a sintaxei
împotriva luminii

3

mâinile în cruce și mai ales
retorica nemîșcării lor

un gest ar fi acum
o greșeală de spunere

4

toți cei care au căutat nemurirea
cu privirea atâtită înainte
fără să vadă cum spațiile ei
înghit timpul în urmă

5

nu mai cred decât
pentru că mi-am pierdut credința
mâna cuvintele pagina albă
în care nu există întoarcere

6

timpul, poate că timpul
suntem și nu vom mai fi
unde e călătorul – acolo
țara promisă nu poate fi prea departe

gară în sepia

o gară de provincie în urma anilor repezi
de mult nu mai știi numărătorile pe de rost

nici semnul alpha nici soarele ascuns vara în ierburi
nici luna ieșită într-o noapte albă goală din râu

cum te-au purtat până în deltă la capătul apei
o vreme ai numit peisajele din fereastră acasă

la urmă-n amiaza cu umbre lent mișcătoare
linii încrucișate. o gară pătată cu sepia

te ridici îți scuturi praful de pe genunchi
copilul pe banca de lemn. aștepta

nu poți citi semnul din spate. dar știi că el
înseamnă capăt sau început

de la capăt

s-a oprit în margine s-a întors a privit
în urmă calea ferată casele norii
soarele ireal coborând înspre ziua de dincolo

a fost zi și a fost noapte. orașul
departe întunericul tot mai dens
între frunze și ierburi. în zori
o va lua de la capăt: un bloc de lumină
pe care palmele lui, luncând,
imaginează o lume: calea ferată casele norii
soarele ireal urcând dinspre ziua de dincolo

cea mai bună dintre lumile posibile

dintre toate lumile posibile
și niciodată de nimeni imaginate

aprilie, copil

copilul aprilie, orb ca homer
când toate se resorb în simplitate
cerul, marea, măslinii sălbatici
și-o criptă de lumină peste toate

parcă gândești acum în elemente
lumina rece și lumina foc
pământul greu și țara de deasupra
spațiul neterminat în nici un loc

aici e viața. totul înăuntru
pasărea moartă-nfiptă-n peisaj
ducând pe aripi lumea. un omega
oprit în centrul marelui viraj

al galaxiilor. copilul
întoarce capul scurt. dispare
balanța elementelor se-nclină
pe locul apei văile de sare

poem

ne apărăm încrizându-ne
unii în altii

eu în tu
tu în eu

cuvântul
în înțeles

umbra gazelei
în umbra de leu

fără timp

nu păstra nimic
din ce vine

învață să fi
fără timp

și timpul a fost
și va fi
fără tine

final

undeva începe o muzică
finalul ei imaginează deja un halou
în jurul somnului de pe urmă
în care nu pătrunde nici un ecou

din această muzică ce acum începe
și al cărei final nu-l vei mai auzi
decât în ziua când toate finalurile
din sfârșire se vor trezi

undeva începe o muzică
finalul ei ești chiar tu
un strigăt de la un capăt în altul al nopții
cu gura încleștată în nu

o spaimă învinsă

cu cât înțelegi mai mult, cu atât
te simți mai străin, spune seara. epiderma orașului
transpiră cohorte de frică. lipește-ți trupul
de trupul meu, șoptește tramvaiul privindu-te-n ochi. rămâi
la mine, gême cabina de telefon. frângе-mi oasele, scrâșnește
manechinul cu cioturile brațelor
întinse spre tine. a fost o vreme
când te credeai nemuritor
și scriai poezii. poate de aceea
scriai. lumina verii purtând
rochii simple,-nflorate. taina dimineților
la masa din spatele curții. dulceața
de trandafiri și paharul cu apă. atât de cuminte, copilăria
mângâindu-și puful obrazului. gesturi moi, absorbite
în geometria de modă veche a zilelor. ai și uitat
toate promisiunile lor. spre zori, la întoarcere, manechinul
nu te va recunoaște. încă o spaimă învinsă. somnul
ca exercițiu

zidul moale

nu mai poți gândi la nimic. și asta
e bine. cuvintele vin
nechemate. apasă în trecere
zidul moale care te desparte
de înțeles. și pleacă

aici este golul chiar dacă
părăsind craniul
spațiul îi reproduce la infinit
forma ovală. chiar dacă
în fuga spre un capăt inexistent
el lasă în urmă linii
ca vidra pe apă

nu mai poți gândi. deși se îndepărtează
cu o viteză amețitoare de tine
lumea nu-ți poate părăsi capul. totul
e înăuntru. și chiar aceste convulsii

ale mâinii care-ți scrie sub frunte
nu pot răzbi în afară. aici viața
este urmată de viață. și aici
este golul. zidul moale de jur împrejur
atât de moale încât nici cuvintele
nu îl pot sfâșia

Sergiu Ștefănescu Profil

Sergiu Ștefănescu s-a născut la 18 septembrie 1960 în localitatea Podul Iloaiei, județul Iași. Liceul (umanist) la Reșița. Debut (cu poezie) într-un volum colectiv la editura *Albatros* în 1982. Studii (oficiale) de filosofie la Universitatea din București și (neoficiale) de greacă veche, cu Petru Creția. Cîteva premii literare și activitate publicistică în reviste din România. După o încercare nereușită de a părasi „ilegal“ țara, se stabilește în Germania (după 1988), unde își reia studiile de filosofie (la Universitatea din Karlsruhe) și cele de limbi clasice (la Universitatea din Heidelberg). A publicat poezie și eseuri în mai multe reviste și antologii din România și din Germania. Director al editurii *Ithaka* (Stuttgart). Editor al revistei internaționale de literatură *TEXT. zeitschrift für literaturen*.

Cuprins

eos	5
catapulta	6
lui ezra pound	8
jazz	9
zbor	14
dionysos, al doilea	15
textul spălat	16
alegerea	17
rugăciunea	18
requiem pentru copilăria timpului	19
reşiţa	22
la capătul visului	23
imaginie	24
ursitoarea	25
uneori, iarna	26
spectru	27
a fi	28
dans eleat	29

clepsidra	30
din afară	31
fereastră	32
vara cuvintelor	33
duminică	38
norul în rupere	39
zarul	40
pergament	41
spiritul ceaiului	42
depre substanță	43
notes	44
6 ianuarie	45
de neînțeles	46
logos	48
spre somn	49
umbra singurătății	50
altstadt	51
<i>republica 515d</i>	52
rânduri din cartea albă	53
gară în sepia	55
de la capăt	56
aprilie, copil	57
poem	58
fără timp	59
final	60
o spaimă învinsă	61
zidul moale	62
Sergiu Ștefănescu – <i>Profil</i>	64